

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

Datum	2023-03-08	
Tid	Kl. 09:00 – 13:30	
Plats	A-salen samt Junselerummet, kommunhuset, Sollefteå	
Beslutande	Enligt närvaro- och tjänstgöringslista	
Övriga närvarande	Ann-Katrin Lundin, socialchef §§ 20 – 23 Birgitta Mattsson, enhetschef äldreomsorgen §§ 20 – 21 Camilla Öberg, intraprenadchef äldreomsorgen §§ 20 – 21 Marie Petersson, verksamhetschef äldreomsorgen §§ 20 – 21 Hans Lundberg, enhetschef funktionsstöd §§ 22 – 23 Linda Hovland, enhetschef funktionsstöd §§ 22 – 23 Jörgen Bodin, enhetschef funktionsstöd §§ 22 – 23 Ewa Sundström, verksamhetschef funktionsstöd §§ 22 – 23 Annika Modén, verksamhetschef IFO § 25 Martin Söderqvist, boendesamordnare § 25 Marie-Louise Löfstrand, boendecoach § 25 Birgitta Häggkvist, vice ordförande kommunstyrelsen § 25 – 26 Anna-Maria Andersson, sekreterare, §§ 20 – 26	
Underskrifter	Sekreterare	Anna-Maria Andersson §§ 20 – 26
	Ordförande	Ulrika Bergman (Vi) §§ 20 – 22
	Ordförande	Kjell-Åke Sjöström (V) §§ 23 – 26
	Justerare	Lena Österlund (S) §§ 20 – 26

Bevis om justering

Protokollet är justerat.

Justeringen har tillkännagetts genom anslag på Sollefteå kommuns digitala anslagstavla, www.sollefteå.se

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg
Närvaro- och tjänstgöringslista

Namn	När- Varo	Tjg. Ers.	Reservation		Jäv		Anteckningar
			§		§		
Ledamöter							
Kjell-Åke Sjöström (V)	X						Ordförande, deltar från och med § 23
Ulrika Bergman (Vi)	X						Ersätter som ordförande under §§ 20-22
Monica Tirri (C)	X						
Jerry Mähler (C)	X						Deltar fram till kl. 12, §§ 20-24
Lena Österlund (S)	X						
Ersättare							
Mattias Hildebertsson (V)	---						
Ronnie Larsson (KD)	X						
Emelie Wrede (C)	X	X					Ersätter Kjell-Åke Sjöström under §§ 20-22 Ersätter Jerry Mähler under §§ 25-26
Daniel Rehnberg (C)	X						
Lisa Wenman (S)	X						

Val av justerare

Lena Österlund (S) utses till justerare av dagens protokoll.

Justeringen sker digitalt.

Dagordning

Dagordningen godkänns.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg****Dagordning**

§ 20.....	4
Presentation av verksamheten Äldreomsorg: Långsele, Helgum och Graninge	4
§ 21.....	6
Kvalitetsdialog Äldreomsorg: Övergripande.....	6
§ 22.....	7
Presentation av verksamheten: Boende Funktionsstöd	7
§ 23.....	9
Kvalitetsdialog: Boende Funktionsstöd	9
§ 24 KS/8/2023	10
Val av kommunens företrädare till Socialnämndspresidiet hos Kommunförbundet Västernorrland	10
§ 25.....	11
Information: Bostad först.....	11
§ 26.....	13
Tillkommande fråga: Terapin på Solgården	13

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 20

**Presentation av verksamheten Äldreomsorg: Långsele, Helgum
och Graninge**
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Birgitta Mattsson, enhetschef Ärebo-Långsele, och Camilla Öberg, intraprenadchef Graningegården, berättar om verksamheterna.

Ärebo – särskilt boende Långsele

Ärebo i Långsele är ett särskilt boende med 30 boende och 24 medarbetare. En person är anställd som aktivitetsledare men alla anställda bidrar med aktiviteter och försöker sätta guldkant på tillvaron för de boende. Många boende är dementa och multisjuka vilket gör det svårare att hitta passande aktiviteter men personalen gör sitt bästa.

I kvalitetsarbetet jobbar man mycket med Vårdförändringen, fast omsorgskontakt, värdegrund och aktuella genomförandeplaner. Man har påbörjat arbete med senior alert och BPSD (svenskt register för beteendemässiga och psykiska symptom vid demens) samt använder sig av digitaliserad trygghetsteknik. Medarbetarna och ledningen ser ett stort behov av uppförande av lokalerna.

Avvikelse mot budget år 2022 blev minus 822 000 kr. Sjukfrånvaro, övertid och förstärkning, bland annat vid vak, är orsakerna.

Långsele hemtjänst

Hemtjänsten har 21 medarbetare och på Träffen finns fyra medarbetare. Hemtjänsten jobbar på insatser vilket just nu är 52 stycken. Förutom dessa insatser finns personer med enbart larm. Social samvaro är en stor del av arbetet då många äldre är i behov av samtal och närvaro. Vid Träffen kan brukare erbjudas dagverksamhet anpassad för personer med demenssjukdom. De får meningsfulla aktiviteter, tillgång till fysisk aktivitet, social samvaro samt individuellt stöd som samtidigt blir en avlastning för anhöriga.

I sitt kvalitetsarbete jobbar man med samma saker som vid Ärebo. När det gäller fast omsorgskontakt är arbetet lite svårare då det är fler brukare och man jobbar utefter insatser som kan vara av mer tillfällig art. Införandet av digitala lås kommer att underlätta arbetet väldigt mycket.

Avvikelse mot budget år 2022 blev minus 592 000 kr. Orsaken är hög sjukfrånvaro, övertid, förstärkningar och dubbelbemanning. Antalet ärenden har minskat men antalet timmar har ökat, brukarna kräver mer av hemtjänsten.

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**Graningegården

Graningegården har både särskilt boende och hemtjänst med totalt 24 medarbetare inklusive de som jobbar i kök och med städ. Idag är det ungefär 18 hemtjänstären den och man har 13 boendeplatser. Restaurangen är också öppen för allmänheten.

Man jobbar med personcentrerade aktiviteter utefter brukarnas behov. Det kan vara promenader, spela spel, rita och lättare gymnastik. Högtider firas och ibland har man musikunderhållning eller högläsning i samarbete med biblioteket. Försöker ha utomhusaktiviteter både vinter och sommar.

Precis som tidigare verksamheter jobbar Graninge i sitt kvalitetsarbete med Valfärdsresan, fast omsorgskontakt, värdegrundsarbete, aktuella genomförandeplaner, senior alert, BPSD samt digitaliserad trygghetsteknik som nyckelfrihemtjänst, digitala medicinskåp, läkemedelsrobotar och digitala besök. Förutom detta har personalen genomgått dokumentationsutbildning via Akademi Norr.

Avvikelse mot budget år 2022 blev minus 1 866 000 kr. Orsaken är hög sjukfrånvaro, behov av många vikarier, övertid, dubbelbemanning och behov av extra resurser. Man har jobbat två helger av fem vilket bidragit till underskottet. Under kommande år ska man liksom övrig verksamhet börja schemalägga två helger av fyra och jobba med att sänka bemanningen. Ett problem som inte funnits tidigare är svårigheten att få in vikarier vilket ökat behovet av att låta ordinarie personal jobba övertid. En samplanering med Långsele ska påbörjas.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 21

Kvalitetsdialog Äldreomsorg: Övergripande**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för bra dialog och lägger därefter informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Marie Petersson, verksamhetschef äldreomsorgen, informerar om kvalitetsarbetet som gjorts övergripande inom äldreomsorgen.

Nya spoldesinfektorer och många nya sängar har köpts in. Det interaktiva aktivitetsspelet Tovertafel har skaffats till alla särskilda boenden. Språktest EducateIt har införts och nu återstår att se hur man jobbar vidare med det som kommer fram i testet. Man jobbar också aktivt med ”Våga fråga” – suicidprevention.

Under året har inköp av vinterkläder till personalen gjorts så att de lättare ska kunna aktivera brukarna utomhus även under vintern. Under 2023 kommer man att ha ett kostfokus och ett uppstartsmöte har redan hållits. Inom utvecklingen av demensvården har man infört specialtrader i hemtjänsten och i västraområdet har en ambulerande dagverksamhet startats upp. Man jobbar aktivt med att effektivisera boendeprocessen för att minska tiden mellan ut- och inflytt. Kontinuitetsplaner har upprättats inom hela verksamheten.

Just nu pågår upphandling av arbetskläder. Både personal och skyddsombud är involverade, främst i kravframställandeprocessen. Ett samarbete ska påbörjas med KAC, Kommunens alarmeringscentral i Örnsköldsvik, gällande externa larm. Detta tror man ska bli en stor kvalitetssäkring då KAC är en stabil verksamhet med goda erfarenheter av larmhantering. Man vill införa online-inköp av dagliga varor. Låssystem för särskilt boende ska köpas in då problematiken kring att boende går in i varandras lägenheter skapar onödiga konflikter.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 22

Presentation av verksamheten: Boende Funktionsstöd**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Linda Hovland, enhetschef boende 1, Jörgen Bodin, enhetschef boende 2, Hans Lundberg, enhetschef boende 3, och Ewa Sundström, verksamhetschef Funktionsstöd, berättar om verksamheten.

Det finns olika former av insatser: särskilt boende, stödfamilj, korttidsvistelse och boendestöd.

Insatsen särskilt boende fås efter egen ansökan som utred av handläggare och sedan verkställs av Funktionsstöd. Det finns två kategorier: servicebostad eller gruppboendestad. I kommunen finns det idag 10 särskilda boenden varav åtta är gruppboendestäder och två är serviceboenden. Gruppboendestäderna har färre antal boenden men med ett större behov av stöd. Idag finns 59 brukare inom insatsen.

Totalt är det 76 fast anställda inom verksamheten. Personalen består av stödpersonal, stödassistenter och stödpedagoger. Stödpedagoger har ett särskilt uppdrag och ansvar för kvalitetsarbetet runt brukarna.

Brukarnas ålder och behov varierar. Målsättningen är att brukaren som bor i gruppboendestaden ska få hjälp och stöd för att kunna leva ett så innehållsrikt liv som möjligt utifrån egna förutsättningar. Insatsen varierar efter behov och önskemål hos brukaren. Brukaren får stöd och hjälp inom alla livsområden, till exempel sköta hemmet, hygien, matlagning och fritidsaktiviteter. Personens styrkor och färdigheter ska tillvaratas och insatsen ska bygga vidare på dessa.

Man försöker aktivera brukarna utomhus så mycket som möjligt och utvecklar utemiljön på boendena med till exempel grillplatser. Aktiva brukare har möjlighet att följa med på resor och aktiviteter som ordnas av fritid. Inköp av tv-spel med rörliga spel har uppskattats och gett en möjlighet till social samvaro för brukare som haft problem med att "hitta hem" i boendet. Äldre brukare kan vara svårare att aktivera. Man försöker vara ute när det går men vinterhalvåret kan det vara svårt. Då kan i stället bingo eller andra aktiviteter inomhus vara ett alternativ.

Under året har verksamheten genomlevt fem omgångar av Covid vilket slitit hårt på personalen. Trots detta har delar av personalen orkat genomföra utbildningen HAV, Hållbart arbetsliv, vilket varit väldigt uppskattat.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

Insatserna korttidsvistelse för barn och unga samt stödfamilj fås genom samma process, det vill säga egen ansökan, handläggning och verkställande av Funktionsstöd. Besluten om korttidsvistelse utanför hemmet är individuella och utefter behov. Det kan vara ett dygn, tre dygn eller en vecka i månaden. De flesta som får insatsen får vara på Häggen. Idag är det svårt att hitta stödfamiljer men om man hittar någon som vill ställa upp görs en utredning och en överenskommelse inom SKRs riktlinjer.

Insatsen boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar inom LSS innebär att barnet eller ungdomen, på grund av skolgång på annan ort eller andra personliga behov, får boende i familjehem, barn- och ungdomsboende eller på elevhem. Under 2022 verkställdes sex beslut; fem i elevhem och ett i familjehem. Barnen är spridda över hela landet och man ser att behovet har ökat under de senaste åren. Beslut om insatsen tas av utskottet efter att brukaren lagt en beställning och verksamhetsutvecklaren hittat ett lämpligt boende.

Kostnaden för familjehem och elevhem kan variera mellan ca 150 000 kr till 3 miljoner kr per år. Kommunen kan ta in avgifter motsvarande underhållsstödsbelopp för personer under 18 år. För personer över 18 år kan kommunen ta avgift för mat. Från och med att personen är 19 år och 7 månader kan kommunen ta en avgift för boende och fritidsaktiviteter samt mat.

Avvikelse mot budget år 2022 för verksamheten blev minus 4 788 000 kr. Den främsta orsaken var betydligt högre kostnader för sjuklöner, timvikarier, övertid och fyllnadstid. Även en retroaktiv rättelse av en hyresdebitering har belastat resultatet. Framåt jobbar man mer med personalplanering enligt Välfärdsresan och man ser att sjuktalet minskar. Detta kommer att leda till en stabilare ekonomi.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 23

Kvalitetsdialog: Boende Funktionsstöd**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för bra dialog och lägger därefter informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ewa Sundström, verksamhetschef Funktionsstöd, berättar om kvalitetsarbetet som bedrivits föregående år.

Inom kvalitetsarbetet jobbar man mycket med dokumentation och genomförandeplaner. Man har som mål att alla insatser ska ha en skriftlig löpande dokumentation och en genomförandeplan upprättad enligt gällande lagstiftning och riktlinjer. Detta ska nås via diskussioner vid APT, att stödpedagogerna har det som fokusområde, ge handledning till personalen och utföra internkontroller.

Arbetet med framtagande av kontinuitetsplaner började i slutet av maj och i december 2022 var samtliga planer upprättade. Man har dessutom skapat krislådor med nödvändigt material och byggt upp ett litet lager av konserver på alla boenden.

Verksamheten vill förankra arbetssättet lågaffektivt bemötande genom att personalen utbildas, filmer i ämnet är obligatoriska för ny personal och ses tillsammans i arbetsgrupperna samt att material i ämnet läggs in i pärmar ute i alla verksamheter.

Antalet stödpedagoger ska utökas och uppdraget ska utvecklas. Över tid tänker man sig att anställa en stödpedagog vid varje boende och för att kunna nå dit försöker man hitta fler rekryteringsvägar för att kunna anställa snabbare. Under föregående år skapade man tydligare uppdrag för varje stödpedagog och detta följs upp löpande. Stödpedagogerna får regelbundet träffas för erfarenhetsutbyte och man har genomfört utbildningsinsatser efter behov. Man har också tittat på hur andra kommuner jobbar med stödpedagoger i verksamheterna.

Man jobbar med ökad aktivering av brukarna vid boendena. Stödpedagogerna har fått ett tydligt uppdrag kring detta och man jobbar med att aktiviteter för brukarna läggs in i schemalaggningen för att avsatt tid ska finnas. Allt sker i dialog med personalen och planer för kommande aktiviteter skapas tillsammans. Fritidskonsulenten besöker varje boende för att ge idéer på aktiviteter samt handleda personal om behov finns.

Under 2022 har man genomfört brukarundersökningar. Man har också haft en digital utveckling genom att till exempel köpa in tv-spel och ett Funboard. Man jobbar kontinuerligt med att utveckla utemiljön vid boendena. Det finns också en plan om att starta upp brukarråd under 2023.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 24

KS/8/2023

**Val av kommunens företrädare till Socialnämndspresidiet hos
Kommunförbundet Västernorrland**
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg beslutar, på uppdrag av kommunfullmäktige, att välja

- Ulrika Bergman (Vi)
- Lena Österlund (S)

till Sollefteå kommuns företrädare i Socialnämndspresidiet hos Kommunförbundet Västernorrland.

Ärendebeskrivning

I skrivelse från Kommunförbundet Västernorrland daterad 25 november 2022 framgår att samtliga medlemskommuner ska utse politiska företrädare till Socialnämndspresidiet. Presidiet ska utgöras av en majoritets- och en oppositionsföreträdare från varje medlemskommun.

Vid kommunfullmäktiges möte den 27 januari 2023 beslutades att valet av representanter till Socialnämndspresidiet delegeras till utskottet för vård och omsorg.

Förslag till beslut under mötet

Kjell-Åke Sjöström (V) föreslog Ulrika Bergman (Vi) från majoriteten.

Lena Österlund (S) föreslog sig själv från oppositionen.

Beslutsgång

Ordförande frågar om utskottet avser att välja Ulrika Bergman (Vi) och Lena Österlund (S) till kommunens representanter i Kommunförbundets Socialnämndspresidium.

Finner att utskottet väljer enligt förslaget.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 25

Information: Bostad först
Beslut

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Annika Modéen, verksamhetschef IFO, Martin Söderqvist, boendesamordnare, och Marie-Louise Lövstrand, boendecoach, berättar om vad ”Bostad först” är och vad det innebär i arbetet.

”Bostad först” är en nationell strategi, presenterad av regeringen i juli 2022, för att förebygga hemlöshet. Idag kan personer som inte får eget bostadskontrakt få boende genom att kommunen står för kontraktet, så kallat bostadssocialt kontrakt. Dessa personer är enligt Socialstyrelsens definition också att betrakta som hemlösa. Konceptet ”Bostad först” formades först i New York på 80-talet och utgår från att en egen bostad, ett eget kontrakt, är en grundläggande mänsklig rättighet. Forskning visar att konceptet med egna kontrakt både är en billigare lösning än den kommunen har idag och också en mer effektiv lösning för att motverka hemlöshet på längre sikt.

I regeringens strategi säger man att ingen ska bo eller leva på gatan. Man ska jobba mycket förebyggande, bland annat genom att det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas. För att stärka kommunernas arbete mot hemlöshet har regeringen riktat ett flerårigt statsbidrag under 2022 – 2026. Sollefteå kommun fick bidraget under 2022 och har också sökt för kommande år.

Målgruppen är personer som befinner sig i ekonomisk och/eller social utsatthet. Dessa personer erbjuds ett förstahandskontrakt med samma krav och rättigheter som andra hyresgäster har. Boendet blir då eget och individen känner ett större ansvar och motivation vilket gör att väldigt många, betydligt fler än vid bostadssociala kontrakt, klarar av att behålla bostaden fortsättningsvis. Individen själv är med och skapar mål och framtidsplaner samt lägger önskemål om eventuella behandlingar eller andra stödinsatser. Det ställs inga krav från verksamhetens sida på sysselsättning eller att vara fri från doger och alkohol vilket man ofta har vid bostadssocialt kontrakt via kommunen.

I ”Bostad först” konceptet arbetar verksamheten med individen utefter åtta grundprinciper:

- Bostad är en mänsklig rättighet
- Rätten till val och självbestämmande
- Bostad och behandling ska separeras från varandra
- Stöd riktas till återhämtning

Nämnd/styrelse

Kommunstyrelsens**Utskott för vård och omsorg**

- Stöd verkar för skademinskning
- Aktivt engagemang utan tvång och fostrande
- Deltagarstyrt stöd utifrån individens styrkor, behov och egna mål
- Flexibelt stöd under så lång tid som personen själv vill och behöver

I Sollefteå finns två boendesamordnare och en boendecoach som bekostas med statsbidrag vilket beviljas år från år. Involverad personal utbildas inom ”Case management”, att arbeta med styrkor, samt ”MI”, en lösningsfokuserad samtalsmetodik.

Man arbetar i team för att snabbare möta klientens behov och kartlägger klienten för att i ett tidigt skede hitta rätt insatser. Kommunen har även förut jobbat med tidiga insatser för att förebygga avhysning och nu kommer det arbetet att trappas upp. Möten med klienten bygger på att arbeta med styrkor. Det ska vara relationsbyggande och skapa tillit. Man samverkar också med bostadsbolagen, psykiatrin, hälsocentralen, Arbetsförmedlingen samt AME/Samcoach/UTAS.

Nämnd/styrelse

**Kommunstyrelsens
Utskott för vård och omsorg**

§ 26

Tillkommande fråga: Terapin på Solgården**Beslut**

Kommunstyrelsens utskott för vård och omsorg tar emot informationen och bevakar frågan.

Ärendebeskrivning

Lena Österlund (S) har fått till sig att terapin på Solgården varit stäng under en längre tid och vill veta orsaken till att ingen vikarie tillsatts samt när det kommer att åtgärdas.

Birgitta Häggkvist, vice ordförande kommunstyrelsen, pratar med Jörgen Eriksson, verksamhetschef äldreomsorgen, som säger att medarbetaren i terapin på Solgården är långtidssjukskriven men att ledningen jobbar med frågan och hoppas hitta en lösning inom kort.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Kjell-Åke Sjöström

Datum: 2023-03-09 13:08

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

6193AB10DCC74A9734315F11D5128D25BA0C39E55A04278BEE54645851E0BC41

Namn: Ulrika Bergman

Datum: 2023-03-13 13:44

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

6193AB10DCC74A9734315F11D5128D25BA0C39E55A04278BEE54645851E0BC41

Namn: Lena Österlund

Datum: 2023-03-12 11:01

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

6193AB10DCC74A9734315F11D5128D25BA0C39E55A04278BEE54645851E0BC41

Namn: Anna-Maria Andersson

Datum: 2023-03-09 11:19

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

6193AB10DCC74A9734315F11D5128D25BA0C39E55A04278BEE54645851E0BC41